

Forfatter: Jacobsen, Peder Vilhelm

Titel: BREV TIL: Adler, Peter Christian FRA: Jacobsen, Peder Vilhelm (1830-02-24)

Citation: Jacobsen, Peder Vilhelm: "BREV TIL: Adler, Peter Christian FRA: Jacobsen, Peder Vilhelm (1830-02-24)", i *Breve fra P. V. Jacobsen - breve udgivne i anledningen hundreaarsdagen for hans fødsel*, J. L. Lybecker og E. A. Hirschsprung, s. 93. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001987348-000-shoot-L0019873480000028.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra P. V. Jacobsen - breve udgivne i anledningen hundreaarsdagen for hans fødsel

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

24. Febr. [1830].

Du vil sagtens have undret Dig meget over, at din snaksomme Ven har tiet saalænge, saameget mer som s. 94han i den sidste Skrivelses Indhold og Ord havde faaet en særdeles Anledning og Opfordring til snart at lade høre fra sig. Virkeligt besluttede jeg ogsaa straks at skrive Dig til. Da jeg læste dit Brev, blev jeg ganske vidunderligt opvakt til Mode. Uagtet det var saa stærkt et Snefog, at jeg ej kunde se Huset ligeoverfor os, flød der Solskin ind af alle Vinduer, og aandelige Rakter fløj ikke enkeltvis op for Øjnene af mig, men saa tæt, at jeg var som omgivet af phosforiserende Luft-Glæde. Det trængte ud i Fingerspidserne, saa jeg var lige ved at gribe Pennen. Men næppe havde jeg leet mig mæt af din Anmodning om dog snarest muligt at underrette Dig om mine Tanker om din »dumme Streg«, førend jeg begyndte at meditere over, at Du dog maaske virkeligen ventede et saadant gravitetisk Brev, og, hvad mere var, at Du muligen kunde have Ret til at vente det, samt at Du vel endog kunde antage den kaade Badinage, jeg vilde opvarte med, for Alvor, — thi Folk i slige Stillinger ere sære. — Jeg begyndte derfor at betænke mig til et serieust Brev; men saa kom atter din ovenanførte Anmodnings overvættes Naragtighed saa stærk ansættende, at jeg maatte le, indtil jeg atter betænkte dit Skridts Vigtighed, en patrisfamilias's Ansvar for sig selv, Familie, vor Herre etc. Kort det hele blev en saa humoristisk Blanding, at det vilde have været vel, om jeg havde givet den Ord; men derimod vilde jeg have alt reduceret til een Følelse. Hermed medgik Tiden, og snart efter blev jeg ved egen og Families Sygdom sat ude af Stand til at skrive, hvad enten alvorligt, eller lystigt, eller begge Dele. Disse sidste Forhindringer ere nu saa temmeligt hævede, og jeg sidder derfor i min Lænestol skrivende følgende Brev til min Ven.

s. 95Jeg billiger iøvrigt, for saa vidt muligt dog at tale alvorligt, aldeles din Gærning, selv om den end ikke var gjort. Det eneste, man ved at indtræde i den ærbare Ægttestand eller ved at begynde derpaa ved at forlove sig, har at frygte for — næst efter det at faa en ond Kvinde og Næringsssorg — er, at de smukke aandelige Sommerfuglevinger, som Vorherre har begavet os med, og som allerede tidligere have lidt endel Skade, rent skulle blive afgnedne ved den Prosaisme, der er forbunden med Husholdning, Barnesvøb, Vask og Rengøren, samt Tjenestepiger og Karle. Men Folk som vi have alt saa temmeligen tidligere staaet vor Prøve i Kamp med lignende — om end ej de samme — Dæmoner. Du vil ikke, hverken ved den huslige Lykke, som Du kommer til at nyde, eller ved de prosaiske Ubehageligheder, der medfølge som nødvendige Accidentser, glemme Poesi, Kunst og Videnskabelighed — ligesaa lidt som Du vil glemme din gode Ven, den Undertegnede.

Og hermed vil jeg slutte om denne Sag. Om Tingen selv har jeg sagt nok, og din Kæreste som det ellers skulde være mig en Fornøjelse at conversere om med Dig, kender jeg jo ikke. Sørg imidlertid for i din fremtidige Korrespondance at gøre mig hende tydelig, og frygt ikke, at din Tale i denne Henseende skal falde mig til Besvær.

Men idet jeg vil til at begynde at tiltale Dig som sædvanligt, føler jeg i mig stor Forlegenhed; thi i Grunden veed jeg Intet at fortælle Dig af den Art, som Du ellers bliver begavet med af mig. Jeg læser aldrig andre Bøger end mine juridiske og historisk-juridiske Sager, og med Mennesker taler jeg næsten aldrig. Havde jeg et langt graat Skæg, kunde jeg med Føje s. 96kaldes Eneboeren i Pilestræde, og var der ikke andet ivejen for mig ved at indtræde i den Munkeorden, hvor Tavshed er Pligt, saa skulde denne Tavshedsregel ikke kunne være nogen Forhindring; thi jeg mæler flere Dage ikke et Ord uden til den sorte Kis.

Imidlertid, alt det vil Du vel ikke nøjes med, og jeg maa altsaa rykke frem med Smulernerne.

Om Litteraturen skal Du som sagt ikke faa meget at vide. Der er næsten ingen, uden Maanedsskriftet for den, og det sidste Hæfte var fattigt nok, endskønt den svenske Litteratur blev taget med til Genstand. I »Kjøbenhavnsposten« ser Du Folk med Køller og Knappenaale løbe Storm mod Heiberg, men denne har desværre, med Undtagelse af Stykket mod Wilster, ikke værdiget dem noget Svar. Hauchs »Babyloniske Taarnbygning« er saa slet, som den kan være, baade materialiter — ved slet Sammensætning, taabelig Grovhed og Gentagen af det gamle Raab paa Heibergs slette Hjærte, store Hovmod m. m. — og formaliter, ved det usleste Sprog og den sletteste Versifikation, det sidste i den Grad, at man næsten maa tro, at han har dannet sine Vers saa kluntede, for at de skulde staa som en Kontrast til de sædvanlige Heibergske. Hvad Sproget angaar, da er dette, saavel i »Taarnbygningen« som i »Hamadryaden« næsten helt igennem besynderligt og umenneskeligt. En især naragtig Brug har han med de Adjektiver, foran hvilke man sætter »langt«; thi ved dem sætter han dette Ord bagved, f. Ex. »mindre langt«, »visere langt« pro: langt mindre, langt visere osv. »Hamadryaden« er dels dramatisk, dels episk. Det sidste forsaavidt Helten opholder sig i Naturrigerne — han kommer ind i et Bjærg, ned i Havet m. m. — og dette er, fraset de slette Hexametre, meget godt; men s. 97de dramatiske Scener ere saa slette i Henseende til Karakterer og alt øvrigt, saa overvættes trivielle og saa fade, som sjældent noget dansk. Situationer, som at en Mand bringer en Pige til at føje sig efter hans Vilje ved at true hende med hendes Elskedes Død, hvorefter han siden ikke holder sit Løfte om at lade Elskeren gaa, samt hvor en Pige efter slig Behandling bliver gal, hendes Fader dør af Følelsen derover etc. ere udførte aldeles à la sletteste Tysk. Oehlenschlægers tyske Digte, der en Tid laa paa Sprogø — gid de vare blevne der — ere nu ankomne. De ere, som Du vel ser af »Kjøbenhavnsposten«, dedicerede til Kongen af Bayern som Digterkammerat og Besidder af Ret til at uddele bayerske Nordstjerneordener. En af Grundene til denne Dedikation er, at »Christopher von Bayern hat ja Kopenhagen gebaut«, hvilket er Løgn, hvad enten taget bogstaveligt eller metaphoric (hans Stadsret for Kbhvn., som

mest skulde kunne anses herfor, er en Oversættelse af en latinsk fra 1294). Foruden en Autobiografi — som vel er den, der i hans danske Subskriptionsplan paa hans samlede dramatiske Værker er lovet ogsaa de Danske — indeholdes der i hin tyske Samling («Gesammelte Schriften, erste Ausgabe letzter Hand» hedder det, som hos Goethe) hans dramatiske Værker: Aladdin, Hakon Jarl, Ludlamshulen, Hugo von Rheinberg etc., saa det hele er gamle Sager. I sin Antikritik mod Y. Z. i Anl. af Recensionen over »Carl den Store« (der kommer nok en af Thortsen i Maanedsskriftet for Litt., men behold det for Dig selv) har Øhl. endda ej prostitueret sig; i nogle Smaating har han endog Ret Forfatteren til det meget omtalte Stykke »Amors Geniestreger«, der nu er trykt, skønt ej udgivet til andre end Skuespillerne, sige Nogle at skulle være Bredahl. Da s. 98det imidlertid er vist, at det er af Forfatteren til »Flyttedagen«, og denne Forfatters Fortrin just ej var den uregelmæssige Genialitet, der viste sig hos Bredahl, ligesom denne næppe ej heller skriver saadanne Vers, som hint Stykke skal frembyde, saa er det næppe troligt, at det er af ham

7

Hermed ender jeg, kære Adler ! for denne Gang og ønsker Dig hjærtelig at leve vel. Jeg haaber, at Du formelder din Kæreste min ærbødigste Respekt. Desværre er jeg kun lidet skikket til at behage Damerne. Min Tale og min Skrift, som jeg selv, lugter ikke blot altid af Tobak, men, hvad der er værre, stedse af noget litterært og lærdt Pedantisk, og der skal, naar jeg ej selv løfter Dækket op, høre grumme kloge Øjne til for at se, hvorledes der bag den gravitetiske Skal kommer et lille kaadt X tilsyne. Imidlertid ønsker jeg, for det Tilfælde, at jeg muligen et af disse Aar skulde komme til Jylland og Ribe — Du kommer vel ej her med din Kæreste — at Du dog vilde gøre hende noget bekendt med din gode Ven

V. Jacobsen.